

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Moraru,
judecătorii – Iuliana Oprea și Ion Druță,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, declarate de avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului și de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi), în cauza penală în privința lui

Bucalov Oleg Nicon, născut la 27 august 1987, originar și domiciliat str. Șoimilor 40, or. Durlești, mun. Chișinău.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.09.2011 - 03.01.2013;

Instanța de apel: 31.01.2013 - 23.05.2013;

27.02.2014 - 17.11.2014;

02.06.2015 - 02.07.2015;

Instanța de recurs: 24.09.2013 - 28.01.2014;

03.02.2015 - 28.04.2015;

11.08.2015 - 02.12.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, din 03 ianuarie 2013, Oleg Bucalov a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Oleg Bucalov a fost învinuit de faptul că, la 07 mai 2011, aproximativ la ora 23.15, conducând automobilul model „Ford Tranzit”, cu n/î C LT 822, deplasându-se pe str. Ștefan Vodă din direcția str. Caucaz în direcția str. Tudor Vladimirescu, or. Durlești și ajungând în regiunea blocului locativ nr. 51 din str. Ștefan Vodă, nu a manifestat prudență sporită la trafic în timp ce se deplasa pe timp de noapte și ploaie, prin ce a ignorat cerințele pct. pct. 10 alin. (1) lit. b), 45 alin. (1), (2), 46 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, a tamponat pietonul Ecaterina Dolinschi, care traversa carosabilul de la dreapta spre stînga relativ deplasării unității de transport.

În urma accidentului rutier, Ecaterinei Dolinschi, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 921 din 23 iunie 2011, i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora aceasta a decedat.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia cu

pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani și admiterea acțiunii civile înaintate de succesorul părții vătămate Ecaterina Dolinschi, Anastasia Dolinschi.

În motivare a invocat că, la baza hotărârii de achitare a inculpatului, instanța a pus doar declarațiile ultimului, pe care le-a considerat veridice, fără a da o apreciere obiectivă probelor prezentate de acuzare, care confirmă vinovăția inculpatului în ignorarea cerințelor Regulamentului circulației rutiere și tamponarea pietonului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013, a fost respins apelul procurorului, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea inculpatului Oleg Bucalov de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare a invocat că, instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate pe dosar, fapt ce a dus la achitarea nefondată a inculpatului Oleg Bucalov, pe când vina acestuia a fost dovedită prin probele acumulate și prezentate de acuzare, care nu au fost apreciate de către instanțele judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, și anume declarațiile martorilor Vladimir Frija și Vitalie Frija, schema și procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, raportul de expertiză medico-legală nr. 921 din 23.06.2011, procesele-verbale de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport, raportul de expertiză auto-tehnică nr. 1921 din 28.09.2012.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, a fost admis recursul procurorului, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției, instanța de recurs a reținut că, instanța de apel la adoptarea deciziei nu a ținut seama de cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a verificat legalitatea hotărârii atacate și, menținând sentința de achitare, nu s-a pronunțat asupra tuturor probelor administrate și motivelor invocate în apel de procuror, și anume asupra declarațiilor martorilor Vladimir Frija și Vitalie Frija, care nu au fost apreciate la modul convenit, precum și probele materiale - raportul de expertiză auto-tehnică nr. 1921 din 28.09.2012, procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schema acestuia, semnat de către inculpat, prin care s-a constatat că lipsesc careva urme de frînare pe carosabil, iar după tamponarea pietonului microbuzul a continuat deplasarea, oprindu-se la o distanță de 74,9 metri, nu au fost verificate circumstanțele, cum era posibil la o viteză de 50 km/h, partea vătămată să fie proiectată la o distanță de 26,2 metri, care a fost motivul că Oleg Bucalov nu a întreprins careva acțiuni în

vederea opririi mijlocului de transport, dar din contra, a schimbat direcția de deplasare a automobilului fără a reduce viteza, lovindu-se în bordură, ulterior tamponând partea vătămată și deplasându-se în continuare, la o distanță de 74,9 m de la locul tamponării pietonului.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Oleg Bucalov a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 1 an.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, Oleg Bucalov, la 07 mai 2011, aproximativ la ora 23.15, conducînd automobilul model „Ford Tranzit”, cu n/î C LT 822, deplasîndu-se pe str. Ștefan Vodă din direcția str. Caucaz în direcția str. Tudor Vladimirescu și ajungînd în regiunea blocului locativ nr. 51 din str. Ștefan Vodă, or. Durlăști, nu a manifestat prudență sporită la trafic în timp ce se deplasa pe timp de noapte și ploaie, ignorînd cerințele pct. pct. 45 alin. (1), (2), 46 lit. a), 10 alin. (1) lit. b) din Regulamentul circulației rutiere, a tamponat pietonul Ecaterina Dolinschi, care traversa carosabilul de la dreapta spre stînga relativ deplasării unității de transport. În urma accidentului rutier, Ecaterinei Dolinschi, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 921 din 23 iunie 2011, i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora aceasta a decedat.

7.2. Verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, analizînd și apreciînd probele administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării reciproce, instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatului Oleg Bucalov în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și-a găsit confirmare.

Concluzia dată, instanța de apel a bazat-o pe: declarațiile inculpatului; succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi; martorilor Vitalie Frija; Vladimir Frija, și actele cauzei: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schema acestuia din 07.05.2011, în care este indicată poziția unităților de transport, locul tamponării pietonului, în coraport cu carosabilul, lipsa urmelor de frînare pe carosabil, lipsa indicatoarelor și a marcajelor rutiere; procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport, prin care au fost stabilite deteriorările rezultate a accidentului rutier (parbrizul, capota, farul din partea stîngă), care sunt caracteristice tamponării pietonului; raportul de expertiză medico-legală nr. 921 din 23.06.2011, potrivit căruia Ecaterinei Dolinschi, în urma accidentului rutier i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar moartea a survenit în rezultatul hemoragiei interne, cauzate de traumatismul asociat cu fracturile coastelor bilaterale, ruptura aortei toracale cu hemotorax bilateral, rupturi a splinei și ficatului, iar, reieșind din localizarea leziunilor corporale depistate, caracterul și mecanismul lor de formare, s-a stabilit că partea vătămată la momentul impactului primar era orientată cu partea lateral stînga (ușor postero-lateral) a corpului spre unitatea de transport aflată în mișcare, iar potrivit cercetării toxico-chimice în sîngele acesteia s-a depistat 5,8 % alcool etilic, ceea ce la persoanele vii poate produce o intoxicație alcoolică gravă; raportul de expertiză auto-tehnică nr. 1921 din 28.09.2012, prin care s-a constatat că dacă pietonul Ecaterina Dolinschi de la mijlocul carosabilului ar fi parcurs spre banda

de deplasare în vizorul șoferului Oleg Bucalov, care conducea automobilul model „Ford Tranzit”, pînă la locul tamponării distanța de 1,2 metri în timp de 2,0 sec., acesta nu avea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare, iar dacă pietonul a parcurs pînă la tamponare această distanță în timp de 3,0 sec., în vizorul șoferului automobilului nominalizat, atunci conducătorul automobilului avea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare, și dacă pietonul a parcurs în vizorul șoferului Oleg Bucalov, pînă la tamponare distanța de 2,3 metri în timp de 1,0 sau 2,0 sec., acesta nu avea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare.

Versiunea inculpatului, precum că dînsul nu se face vinovat de comiterea accidentului rutier, instanța de apel a respins-o ca neîntemeiată, indicînd că probele aduse în sprijinul învinuirii, cercetate și verificate, dovedesc cu certitudine săvîrșirea infracțiunii imputate, apreciind versiunea acestuia ca fiind o metodă de apărare.

Instanța de apel a conchis că nu pot fi reținute declarațiile inculpatului, care a relatat că se deplasa cu o viteză de 50 km/h, deoarece acestea se combat prin raportul de expertiză, din care rezultă că dacă autovehiculul se deplasa cu această viteză, distanța pînă la pieton la momentul începerii deplasării constituia aproximativ 97-139 m., procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schema accidentului rutier, semnată și de către inculpat, din care rezultă că lipsesc careva urme de frînare pe carosabil, după tamponare microbuzul și-a continuat deplasarea, oprindu-se la 74,90 m., iar partea vătămată în rezultatul tamponării a fost proiectată la o distanță de 26,20 m.

Reieșind din aceste probe, instanța de apel a dedus că, inculpatul nu a manifestat prudență sporită la trafic, deoarece nu a redus viteza pînă la limita ce i-ar fi garantat siguranța traficului, ori chiar să oprească în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care puteau fi observate de conducător, precum nu a ținut cont și de vizibilitatea redusă, situația traficului, cît și de faptul că carosabilul era umed, și în loc să oprească microbuzul, a manevrat în dreapta, în scopul de a evita tamponarea, astfel ignorînd cerințele Regulamentului circulației rutiere.

7.3. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului instanța, ținînd cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume: de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de comportamentul părții vătămate, care fiind în stare de ebrietate avansată a traversat strada neregulamentară, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, și, apreciind aceste împrejurări a conchis de a-i stabili pedeapsa închisorii, cu aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, considerînd-o drept una echitabilă, deoarece inculpatul poate beneficia de posibilitatea corijării și reeducării în condiții neprivative de libertate.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, instanța de apel a menționat că nu se va expune deoarece aceasta nu a declarat apel, însă este în drept de a se adresa în instanță în ordinea procedurii civile.

8. Decizia a fost contestată cu recurs de procuror, de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesului părții vătămate, Anastasia Dolinschi și de avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Oleg Bucalov, care au solicitat:

- **procurorul**, în temeiul pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie exclus art. 90 Cod penal.

În motivare a invocat că, instanța de apel incorect a dispus ca pedeapsa

închisorii stabilită inculpatului, să fie suspendată condiționat pe termen de probă, fiind astfel aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, deoarece la stabilirea acesteia instanța nu a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, precum și faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, în urma căreia a decedat o persoană, deci cu un impact social acut în societate, că vina în săvârșirea infracțiunii nu a recunoscut-o, nu a recuperat prejudiciul material cauzat succesorului părții vătămate;

- **avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi**, în temeiul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului și a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă, fără a lua în considerație gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, care nu și-a cerut iertate de la succesorul părții vătămate, nu a recuperat prejudiciul material și moral cauzat, iar prin faptul că nu și-a recunoscut vina, rezultă că dînsul nu a conștientizat pericolul social cauzat, prin ce au fost încălcate prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal; instanța de apel deși a admis integral apelul procurorului, care a solicitat și admiterea acțiunii civile a succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi, a omis să se expună asupra acestui motiv, în conformitate cu prevederile art. 416 Cod de procedură penală;

- **avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Oleg Bucalov**, în temeiul pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că:

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece, recunoscîndu-l vinovat pe inculpat de săvârșirea faptei imputate, instanța și-a bazat concluziile pe aceleași probe ce au stat la baza soluției de achitare;

- instanța și-a întemeiat concluziile de vinovăție pe declarațiile martorilor Vitalie Frija și Vladimir Frija, care nu au fost audiați în instanța de apel, astfel nefiind în drept de a reține aceste declarații;

- instanța incorect a pus la baza vinovăției inculpatului raportul de expertiză auto-tehnică nr. 1921 din 28.09.2012, fără a respinge concluziile experților ce-l dezvinovătesc pe inculpat;

- instanța luînd în considerație circumstanțele descrise de martorul Vitalie Frija, la momentul începerii deplasării pietonului pe carosabil, precum că automobilul inculpatului se afla de la locul impactului încă la distanța de 97-139 m. și atunci urma să întreprindă măsurile corespunzătoare întru evitarea impactului, nu a ținut cont de faptul că la o asemenea distanță, în condițiile petrecerii accidentului, Oleg Bucalov nu putea să observe pietonul;

- instanța a ignorat concluziile experților date la întrebarea nr. 3, care vin în coraborare cu declarațiile inculpatului, potrivit cărora el a observat pietonul cînd acesta se deplasa pe trotuar și încă nu prezenta pericol pentru circulație, ce era insuficient pentru a evita impactul, astfel că cumulului de probe administrat la caz nu i s-a dat o apreciere obiectivă;

- în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii, și anume legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, deoarece nu a încălcat nici una din cerințele Regulamentului circulației rutiere prevăzut de

art. art. 10, 45, 46, astfel că prima instanță corect a dedus nevinovăția inculpatului, reieșind din probele prezentate de partea acuzării.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 aprilie 2015, au fost respinse ca inadmisibile recursurile declarate de procuror, de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi și de avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Oleg Bucalov, în latura penală, admise recursurile declarate de procuror și de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi, în latura civilă, casată parțial decizia și dispusă rejudecarea cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9.1. În motivarea soluției, instanța de recurs a menționat că instanța de apel întemeiat a dat o nouă apreciere, alta decît cea făcută de prima instanță, probelor cauzei, motivîndu-și detaliat și clar soluția adoptată, expunîndu-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Oleg Bucalov în săvîrșirea infracțiunii incriminate, iar pedeapsa a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost declarat vinovat, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul de pericol social al infracțiunii săvîrșite, de persoana inculpatului, care pentru prima dată a săvîrșit o infracțiune din imprudență, și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea inculpatului fără izolarea lui de societate, dispunînd suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de probă de 1 an.

9.2. Totodată, instanța de recurs a considerat necesar de a admite recursurile procurorului și avocatului Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi, în latura civilă, deoarece concluzia instanței de apel precum că nu se va expune asupra acțiunii civile din motiv că succesorul părții vătămate nu a declarat apel, fiind în drept de a se adresa cu acțiune civilă în ordinea procedurii civile în prima instanță este neîntemeiată, ori, procurorul reprezintă învinuirea în instanță și participă la judecarea cauzei penale avînd funcția de acuzator de stat și conform atribuțiilor prevăzute de art. 53 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, are dreptul de a declara apel atît privind latura penală, cît și latura civilă a cauzei, iar potrivit apelului declarat de procuror, acesta a contestat sentința nu doar în latura penală, dar și în latura civilă, solicitînd admiterea acțiunii civile înaintate de succesorul părții vătămate, Anastasia Dolinschi.

Astfel, instanța de recurs reținuse că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului în ce priveșete latura civilă, prin ce au fost încălcate prevederile legislației în vigoare, conform căreia, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar nepronunțarea asupra acestora echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, a fost admis parțial apelul declarat de procuror, în latura civilă, casată sentința în această parte și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încasarea de la Oleg Bucalov în beneficiul succesorului părții vătămate Ecaterina Dolinschi, Anastasia Plămădeală (Dolinschi), prejudiciul material în sumă de 2432 lei, prejudiciul moral în sumă de 20000 lei și cheltuielile judecătorești în sumă de 5000 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca nefondate.

10.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a menționat că, în cadrul

procesului penal, succesorul părții vătămate, Anastasia Dolinschi, a înaintat acțiune civilă, solicitând încasarea, din contul inculpatului Oleg Bucalov, a sumei de 37000 lei cu titlu de prejudiciu material pentru serviciile funerare, a despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului în mărime de 3000 lei lunar pînă la finalizarea studiilor, prejudiciul moral în sumă de 200000 lei și a sumei de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, iar în ședința de judecată în instanța de apel, avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi), a înaintat o cerere de micșorare a pretențiilor privind prejudiciul material, solicitând încasarea de la Oleg Bucalov a sumei de 12432 lei, cu titlu de prejudiciu material pentru serviciile funerare, a sumei de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare și a sumei de 200000 lei cu titlu de prejudiciu moral, și a retras pretenția de încasare a pensiei lunare de întreținere în sumă de 3000 lei, pînă la finisarea studiilor de către succesorul părții vătămate.

Instanța de apel constatînd că, Oleg Bucalov posedînd și exploatănd izvorul de pericol sporit, și anume automobilul model „Ford Tranzit” cu n/î C LT 822, încălcînd regulile circulației rutiere, a comis accident rutier, în rezultatul căruia a fost tamponat pietonul Ecaterina Dolinschi, căruia, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 921 din 23 iunie 2011, i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora aceasta a decedat, ultima fiind înmormîntată de Anastasia Dolinschi, care a suportat cheltuieli în suma de 12432 lei, deci, căuzîndu-i un prejudiciu material în sumă de 12432 lei.

În acest context, instanța de apel a reținut că, în cazul dat survine răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit care are ca scop repararea integrală a prejudiciului material cauzat prin acțiune sau omisiune, totodată, vinovăția lui Oleg Bucalov în săvîrșirea faptei ilicite - accidentului rutier și cauzarea de daune, s-a confirmat prin condamnarea pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiind, astfel, întrunite toate condițiile răspunderii civile delictuale ce rezultă din conținutul art. art. 1398, 1410 Cod civil, și anume existența prejudiciului material în sumă de 12432 lei dovedit prin probe, fapta ilicită-accidentul rutier comis de către Oleg Bucalov, existența raportului de cauzalitate între fapta ilicită și prejudicial cauzat.

Instanța de apel, analizînd cumulul de probe în cadrul ședinței de judecată, a considerat necesar a admite parțial pretenția privind încasarea prejudiciului material în quantum de 2432 lei, ce reprezintă diferența dintre suma solicitată de 12432 lei și 10000 lei achitați de inculpat succesorului părții vătămate Ecaterina Dolinschi, Anastasiei Dolinschi.

Referitor la prejudiciul moral solicitat de succesorul părții vătămate s-a constat că este exagerată, ținînd cont totodată și de faptul că la stabilirea quantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atît de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpatului.

Din considerentele că, Oleg Bucalov a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea unei infracțiuni săvîrșite din imprudență, instanța de apel, ținînd cont de gravitatea suferințelor psihice, a considerat că suma de 20000 lei este una echitabilă pentru recuperarea prejudiciului moral, pentru suferințele psihice suportate de succesorul părții vătămate, Anastasia Dolinschi, respingînd în rest pretențiile înaintate, ca fiind nefondate.

Totodată, a dispus încasarea cheltuielilor judiciare în quantum de 5000 lei

suportate de succesorul părții vătămate Ecaterina Dolinschi, Anastasia Dolinschi, pentru acordarea asistenței juridice de către avocat.

11. Decizia este contestată cu recurs de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi) și de avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Oleg Bucalov, care au solicitat:

- *avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi)*, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, casarea parțială a acesteia, în latura civilă, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Oleg Bucalov în beneficiul succesorului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi) prejudiciul moral în sumă de 200000 lei.

În motivare a invocat că, la determinarea mărimii prejudiciului moral, instanța de apel, nu a ținut cont de urmările produse, de faptul că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat, nu și-a cerut scuze de la succesorul părții vătămate, că la momentul accidentului, succesorul părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi), era elevă, tatăl acesteia decedase anterior și astfel, aceasta a rămas fără ambii părinți.

Susține că, urma să se țină cont și de faptul că corpul părții vătămate a fost proiectat la o distanță de 26,2 m. de la locul accidentului, iar, inculpatul nu a recunoscut vina, încercînd astfel să se eschiveze de la răspunderea penală;

- *avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Oleg Bucalov*, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, casarea acesteia în latura civilă cu menținerea sentinței în partea soluționării acțiunii civile.

În motivarea recursului a invocat că, succesorul părții vătămate, Anastasia Dolinschi, nu a contestat cu apel sentința, în asemenea mod exprimîndu-și acordul său cu aceasta, asupra soluției adoptate.

Susține că, recursul depus de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesorului părții vătămate, Anastasia Dolinschi este inadmisibil, deoarece, art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, prevede că, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului, ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Astfel, instanța de apel, soluționînd acțiunea civilă, sub aspectul aprecierii suportului legal, urma să verifice și să se expună asupra acestor circumstanțe, însă aceasta nu a verificat relevanța și utilitatea suportului probatoriu adus în susținerea cerințelor invocate și nici nu s-a expus pe marginea relevanței și utilității probelor aduse, admițînd fără a supune verificării cerințele înaintate și diminuate cu suma deja achitată de inculpat.

Consideră recurentul că, la soluționarea acțiunii civile, și în special la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat la justă valoare faptul că pericolul iminent a fost declanșat de acțiunile părții vătămate, care în mod normal urma să-și asume responsabilitatea pentru consecințele nefavorabile ale acțiunilor sale, iar instanța în situația dată urma să aprecieze ca o circumstanță importantă pentru soluționarea cauzei și rolul activ al părții vătămate Ecaterina Dolinschi la evaluarea circumstanțelor accidentului, ori, anume ultima a ieșit pe carosabilul destinat circulației transportului și nu invers.

Menționează că, în cadrul cercetării judecătorești în acțiunile părții vătămate Ecaterina Dolinschi au fost stabilite derogări de la prevederile Regulamentului

circulației rutiere și în special pct. pct. 7, 114, însă rolul părții vătămate la comiterea accidentului rutier a rămas neexaminat, fapt care este în contradicție cu prevederile art. 1417 Cod civil.

În asemenea circumstanțe, deja condamnarea inculpatului, constituie o satisfacție echitabilă, fapt ce ar constitui un temei pentru respingerea pretențiilor morale înaintate.

Potrivit practicii CEDO, cheltuielile de judecată legate de asistența juridică urmează să fie rezonabile și utile cauzei, iar aceste circumstanțe urmează să fie probate prin înscrisurile corespunzătoare, care ar confirma necesitatea acestor cheltuieli la stadiul examinării cauzei în Curtea Supremă de Justiție, în condițiile când recursul succesoriului părții vătămate este vădit inadmisibil, iar în situația dată acuzatorul de stat a înaintat recursul inclusiv și în interesele succesoriului părții vătămate, deci instanța de apel admițând integral încasarea cheltuielilor de judecată, nu a supus aprecierii rezonabilitatea acestor cheltuieli, care urmau a fi respinse ca neîntemeiate.

Susține recurentul că, instanța de apel, la judecarea cauzei a luat o poziție favorabilă succesoriului părții vătămate, selectând numai probele nefavorabile inculpatului, fără a-și motiva soluția sa din punct de vedere al pertinentei, utilității și admisibilității acestor probe, acordându-le o prioritate nejustificată, fiind astfel încălcate prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală.

Mai mult, de către instanța de apel nu a fost dată o deplină apreciere prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, cauza fiind examinată cu derogări de la prevederile art. 19 Cod de procedură penală și art. 6 § 1 din CțEDO, ce garantează accesul liber la justiție și la un proces echitabil, adică fără elucidarea completă și multilaterală a circumstanțelor cauzei, în special fără a ține cont de prezența probelor invocate în favoarea inculpatului.

12. Pe marginea recursului depus de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesoriului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi) a prezentat referință avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului Oleg Bucalov, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, invocând că acesta contravine prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, ținând cont de faptul că succesoriul părții vătămate Ecaterina Dolinschi, Anastasia Dolinschi nu a folosit calea apelului prin contestarea sentinței Judecătoriai Buiucani din 03.01.2013, prin care Oleg Bucalov a fost achitat, iar decizia recurată nu numai că nu-i înrăutățește situația, dar dimpotrivă este în favoarea succesoriului părții vătămate.

12.1. Pe marginea recursului depus de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesoriului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi), a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru admiterea acestuia, deoarece, prejudiciul moral în sumă de 20000 lei, nu va avea un efect compensatoriu, pentru suferințele provocate succesoriului părții vătămate, prin decesul unicului părinte.

13. Verificând argumentele recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestora, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurenții, în recursurile declarate invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6)

Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara o eroare de drept comisă de instanțele de fond și de apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă, acest temei pentru declararea recursului ordinar nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

În pct. 18 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 30.10.2009 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, este atenționat că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept.

Conform art. 387 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Astfel, se constată că, instanța de apel, la examinarea acțiunii civile a respectat prevederile legale și reieșind din probele prezentate de către succesorul părții vătămate a ajuns la concluzia corectă, de a admite parțial acțiunea civilă cu încasarea din contul inculpatului Oleg Bucalov în beneficiul succesului părții vătămate Anastasia Plămădeală (Dolinschi) a sumei de 2432 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat, care constituie diferența dintre suma de 12432 lei solicitați și suma de 10000 lei achitați deja de inculpat, suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5000 lei pentru asistența juridică.

Totodată, instanța de recurs menționează că, despăgubirile pentru prejudiciile morale se disting de cele pentru prejudiciile materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibile în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia.

Anume, în acest context, instanța de apel a evaluat corect dauna morală în sumă de 20.000 lei, luându-se în considerare suferințele fizice ale succesului părții vătămate, statutul acesteia în societate, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție succesului părții vătămate.

Referitor la dezacordul apărării inculpatului cu mărimea sumei încasate pentru cheltuielile de judecată, Colegiul penal menționează că, conform art. 63 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002, cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice iar mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

Totodată în speță, sunt relevante și explicațiile pct. 13 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9, din 30 octombrie 2009 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, din care rezultă că, „*În materia despăgubirilor, materiale sau morale, nu există temei de casare care să îngăduie instanței de recurs să reaprecieze cuantumul acțiunii civile. Ca atare, în recurs nu se poate solicita*

reactualizarea despăgubirilor cuvenite, stabilite de instanța de fond”.

În baza celor constatate, Colegiul penal, conchide că instanța de apel, a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, astfel, se impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului și de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesoriului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi).

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Alexandru Luca în numele inculpatului și de avocatul Constantin Sîrbu în numele succesoriului părții vătămate, Anastasia Plămădeală (Dolinschi), împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, în cauza penală în privința lui **Bucalov Oleg Nikon**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 decembrie 2015.

Președinte

Petru Moraru

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță